

Łódź, 30 października 2026 r.

KRAKÓW MA WŁASNĄ OŚ CZASU. „TEMPUS FUGIT” POKAZAŁO UPŁYW TYSIĘCY LAT NA KRAKOWSKIM CMENTARZU

Na Cmentarzu Komunalnym Podgórk Tynieckie w Krakowie, zarządzanym przez Centrum Pogrzebowe Klepsydra, odbyła się prezentacja instalacji „TEMPUS FUGIT” – unikatowego projektu łączącego geodezję, historię, naukę i refleksję nad przemijaniem. Jej osią jest przebiegający przez nekropolię równoleżnik 50°N, którego położenie zmienia się wraz z powolnym ruchem kontynentu europejskiego. Jest to jedyna taka instalacja na cmentarzu na świecie, która realizuje ideę inkluzywnego cmentarza. Wydarzenie zorganizowane przez Centrum Pogrzebowe KLEPSYDRA odbyło się tuż przed Wszystkimi Świętymi, nadając projektowi dodatkowy wymiar symboliczny.

Uroczysta prezentacja ukończonej instalacji „TEMPUS FUGIT” – geodezyjnego pomnika upływu czasu i przemijania została objęta honorowym patronatem Głównego Geodety Kraju.

„TEMPUS FUGIT” pozwala spojrzeć na upływ czasu z perspektywy znacznie wykraczającej poza ludzkie życie. Na terenie Cmentarza Komunalnego Podgórk Tynieckie zaznaczono przebieg równoleżnika 50°N oraz jego historyczne i przyszłe położenie wynikające z ruchu kontynentu europejskiego.

„Chcieliśmy pokazać, że cmentarz może być nie tylko miejscem pamięci i pożegnania, ale również przestrzenią, która skłania do refleksji, edukuje i pozwala spojrzeć na nasze życie z innej perspektywy. „TEMPUS FUGIT” łączy w jednym miejscu naukę, historię i bardzo uniwersalne doświadczenie przemijania. To właśnie sprawia, że projekt jest wyjątkowy” – powiedział Rafał Cichewicz, prezes Centrum Pogrzebowego KLEPSYDRA.

Jak podkreśla, instalacja wpisuje się w szersze spojrzenie na współczesną funkcję nekropolii i **ideę inkluzywnego cmentarza** – przestrzeni otwartej na różne potrzeby, doświadczenia i sposoby przeżywania pamięci. Dzięki instalacji nekropolia staje się nie tylko miejscem pochówku, ale również przestrzenią edukacji, refleksji i kontaktu z historią, dostępną dla wszystkich odwiedzających.

„Cmentarz Podgórk Tynieckie, czyli najmłodszy cmentarz komunalny w Krakowie, to miejsce, które cały czas się rozwija. Zależy nam, aby obok swojej podstawowej funkcji były również przestrzenią otwartą na nowe idee, edukację i kulturę. „TEMPUS FUGIT” jest bardzo dobrym przykładem tego podejścia – pozwala zatrzymać się na chwilę i spojrzeć na czas, historię oraz ludzkie życie z zupełnie innej perspektywy” – dodał Rafał Cichewicz.

Równoleżnik jako zegar

Projekt wykorzystuje zjawisko dryfu kontynentalnego. Teren Krakowa przemieszcza się w kierunku północno-wschodnim, dlatego względem powierzchni Ziemi położenie równoleżnika 50°N zmienia się z każdym rokiem. Zgodnie z wyliczeniami wykorzystanymi w instalacji po 10 latach różnica wyniesie około 15,5 cm, po 100 latach – 1,55 m, a po tysiącu lat – 15,5 m. W przestrzeni cmentarza zjawisko to zostało przedstawione jako swoista **geodezyjna oś**

czasu. Instalacja została pomyślana tak, aby można było odczytywać ją jak zegar – tyle że zamiast sekund, minut i godzin pokazuje setki i tysiące lat. Stalowa szyna odpowiada rocznemu przemieszczeniu równoleżnika, a kolejne oznaczenia pozwalają odnieść ten ruch do historii człowieka.

Na osi czasu znalazły się m.in. **966 rok – chrzest Mieszka I, 1257 rok – lokacja Krakowa, 1410 rok – bitwa pod Grunwaldem, 1609 rok – przeniesienie dworu królewskiego z Krakowa do Warszawy oraz 1918 rok – odzyskanie przez Polskę niepodległości.** Instalacja pokazuje również wybrane przyszłe położenia równoleżnika.

„TEMPUS FUGIT pokazuje w bardzo dosłowny sposób, że czas nie jest pojęciem abstrakcyjnym. Możemy zobaczyć jego upływ zapisany w przestrzeni, a jednocześnie uświadomić sobie, jak niewielkim fragmentem historii jest życie pojedynczego człowieka. Cmentarz jest miejscem, w którym refleksja nad przemijaniem jest szczególnie naturalna, dlatego połączenie jej z nauką i geodezją ma tutaj wyjątkowy sens” – dodał Rafał Cichewicz.

Geodezja spotyka historię

Autorem geodezyjnej koncepcji instalacji jest krakowski geodeta **Mariusz Meus, znany jako „Pan Południk”**. To on wykorzystał szczególne położenie Cmentarza Komunalnego Podgórki Tynieckie, przez który przebiega równoleżnik 50°N.

„TEMPUS FUGIT” został po raz pierwszy zaprezentowany w 2024 roku w związku z Międzynarodową Konwencją Światowej Federacji Organizacji i Firm Pogrzebowych FIAT-IFTA w Krakowie. Instalacja została objęta patronatem Głównego Geodety Kraju i była przedstawiana jako pierwszy tego typu projekt wykorzystujący linię współrzędnych geograficznych na terenie nekropolii.

Tegoroczna prezentacja odbyła się tuż przed Wszystkimi Świętymi. W tym szczególnym czasie, kiedy uwaga kieruje się ku pamięci o bliskich i refleksji nad przemijaniem, instalacja pozwoliła spojrzeć na te kwestie z perspektywy znacznie szerszej niż ludzkie życie.

Cmentarz jako miejsce pamięci, historii i edukacji

Cmentarz Komunalny Podgórki Tynieckie jest najmłodszym cmentarzem komunalnym w Krakowie i jest realizowany w formule **partnerstwa publiczno-prywatnego z Gminą Miejską Kraków**. Centrum Pogrzebowe KLEPSYDRA odpowiada za jego realizację i zarządzanie. Nekropolia jest rozwijana etapami i obejmuje m.in. krematorium, kaplicę ceremonialną, kolumbaria oraz kolejne kwatery cmentarne.

Rozwój cmentarza odpowiada na zmieniające się potrzeby mieszkańców i obejmuje również nowe rozwiązania związane z ekologią, technologią oraz sposobami upamiętniania zmarłych. „TEMPUS FUGIT” jest kolejnym przykładem poszerzania funkcji nekropolii – o edukację, kulturę i przestrzeń do refleksji.

Nazwa instalacji – **„TEMPUS FUGIT”, czyli „czas ucieka”** – w tym miejscu nabiera szczególnego znaczenia. Równoleżnik, który na mapie wydaje się niezmienny, w rzeczywistości przesuwa się wraz z kontynentem. Człowiek może ten ruch obserwować w centymetrach i metrach, a jednocześnie zobaczyć, jak niewielką częścią historii Ziemi

G R U P A
KLEPSYDRA

Grupa Klepsydra S.A.

—
ul. Solec 5
94-274 Łódź

—
T: +48 42 630 54 28

—
grupaklepsydra.pl

pozostaje jego własne życie.

To właśnie połączenie **precyzji nauki z uniwersalnym doświadczeniem przemijania** sprawia, że „TEMPUS FUGIT” jest czymś więcej niż instalacją geodezyjną – stało się częścią wyjątkowej przestrzeni Cmentarza Komunalnego Podgórki Tynieckie.

— — —

Więcej informacji mediom udziela:

Iwona Mojsiuszko

8Sense Public Relations

Tel. +48 502 344 992

E-mail: iwona.mojsiuszko@8sensepr.pl

— — —

OPIS GRUPY KLEPSYDRA

Grupa Klepsydra S.A. (GPW: KLE) to lider rynku pogrzebowego w Polsce oraz jedyna spółka z tego segmentu, notowana na GPW. Grupa świadczy kompleksowe usługi funeralne oferując swoim klientom wsparcie na każdym etapie pogrzebu. Celem strategicznym spółki jest konsolidacja polskiego rynku usług funeralnych i budowa silnej grupy pogrzebowej w Polsce. Obecnie w grupie kapitałowej znajduje się 12 spółek oraz 4 nowoczesne krematoria.

Spółki z grupy kapitałowej:

1. **Firma Pogrzebowa „Klepsydra”** w Łodzi,
2. **Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych** w Krakowie (**PUK Kraków**),
3. **Sotor** w Toruniu,
4. **Styks** w Lublinie,
5. **PUK Lublin**,
6. **Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „USKOM”** w Szczecinie,
7. **Centrum Pogrzebowe Zieleni Miejska** w Bielsku-Białej,
8. **Centrum Pogrzebowe GLORIA** we Wrocławiu,
9. **Centrum Pogrzebowe „Klepsydra”** w Krakowie, która w partnerstwie publiczno-prywatnym z Miastem Kraków zbudowała krematorium, dom pogrzebowy oraz 4 ha cmentarza komunalnego w Krakowie,
10. **Bongo Międzynarodowe Usługi Pogrzebowe** z Warszawy, specjalizująca się w transgranicznym transporcie osób zmarłych i ich prochów,
11. **Glob sp. z o.o.** specjalizująca się w transgranicznym transporcie osób zmarłych i ich prochów,
12. **eKlepsydra** - pierwsza w Polsce elektroniczna klepsydra, która umożliwia poinformowanie w łatwy sposób o śmierci bliskich oraz o terminie ceremonii pogrzebowej.

Grupa Klepsydra to spółka nowoczesna, rodzinna, z tradycjami. Ma ponad 60-letnie doświadczenie w sektorze funeralnym w Polsce, a jej sukces tworzą menedżerowie z kilkudziesięcioletnim doświadczeniem w branży.

Rozbudowana oferta, bogata własna infrastruktura oraz wieloletnie doświadczenie pozwalają Grupie na świadczenie usług zarówno dla klienta indywidualnego, jak i biznesowego (eKlepsydra, zarządzanie cmentarzami i kremacje).

Obserwuj nas:

www.grupaklepsydra.pl

